

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

I LiSetten nummer 4/2013 publicerades ett brev från en lärarstudent som undrar hur det är att arbeta som lärare i svenska som andraspråk om man har utländsk bakgrund. Vi lät några personer svara på brevet. Två av svaren publicerades i tidningen. I detta extramaterial finns alla svar.

I LiSetten 4 kan du även läsa om bland annat:

- Prisbelönt sfi-undervisning på distans
- När Sabrin började skriva
- Appar som rappar på lärandet
- Det öppna klassrummet: Att komma ut
- Undervisa om ord – hur gör man det?

LiSetten nummer 4/2013 har tema digitala verktyg.

Medverkande: Theres Brännmark, Sara Mörtsell, Hülya Basaran, Hanna Stehagen, Anna-Lena Godhe, Tove Andersson, Lena Rydman Wildén, Sara Lövestam, Ingegerd Enström, Lisa Högberg och Thrés Merum.

Lösnummer av LiSetten kan beställas från berit.renqvist@skol.lulea.se

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

LÄSARBREVET:

Hej!

Jag har precis blivit studerandemedlem i LiSA. Det är så att jag har lite funderingar kring mitt framtida yrke som svensk- och svenska som andraspråklärare och jag tänkte att jag kanske kunde vända mig till er.

Jag är född i Sverige men har utländskt namn och utländsk bakgrund. Samtidigt är svenskan mitt klart starkaste språk och jag brinner för att undervisa i svenska och svenska som andraspråk. Min fundering är hur vanligt och accepterat det är idag att vara svensklärare med utländsk bakgrund? Jag är rädd för att bemötas med en viss skepsis på grund av mitt namn och etnicitet när jag kommer ut på arbetsmarknaden. Jag inser att denna problematik finns överallt i samhället, men är det möjligtvis extra känsligt när det gäller svenskämnet? Jag förstår att frågan är väldigt generell och därför svår att besvara, men jag vore väldigt tacksam för svar. Ni kanske har kännedom om andra svensklärare med utländsk bakgrund i min sats.

Tack på förhand,

Med vänlig hälsning

Sepand Doroudian

Lärarstudent vid Uppsala universitet

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

SVAR 1:

Hej!

Du har valt en utmärkt ämneskombination som innebär en större rörlighet i valet av arbetssätt och metoder och större möjligheter att möta elevernas enskilda behov inom de båda svenskämnen.

Frågan som ställs i sammanhanget är vem som är svensk och vem som har rätt att undervisa i svenskämnen. Trots att svaret borde handla om behörighet och inte etnicitet, kan jag förstå din oro. Skeptiker finns, men de är definitivt inte i majoritet. Som utländsk lärare i svenska som andraspråk har jag träffat på mer uppskattning än skepsis. Min tvåspråkighet och min dubbla kulturella identitet har betydligt oftare setts som tillgång än brist och trots att jag kommit till Sverige i vuxen ålder, har jag fått möjlighet att undervisa i ett svenskämne, fått stöd från arbetsgivare och kollegor och utrymme att pröva mig fram och växa med uppgiften.

Jag tycker att du med självklarhet ska utgå ifrån att du kommer att få arbete i yrket, respekt från omgivningen och delaktighet på lika villkor. Det är viktigt utifrån både ett individ- och samhällsperspektiv att var och en, oavsett bakgrund, vågar ha tillit och hävda sin rätt till likabehandling. Och mer än det: Som flerspråkig och flerkulturell lärare kan du bidra till att den nya generationen omdefinierar och utvidgar begreppet svenskhet.

Saima Glogic

Språkutvecklingspedagog och lärare i svenska som andraspråk

Extramaterial till Lisetten 4/2013. LiSetten ges ut av Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk.
www.lisa-riks.se

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

SVAR 2:

Hej!

Jag är född och uppvuxen i Polen men som ung vuxen flyttade jag till Sverige där mitt nya liv började vid 19 års ålder. Efter många års studier började jag tjänstgöra som lärare och nu har det gått 13 år sedan jag började undervisa i svenska som andraspråk. Under den tiden har jag stött på olika reaktioner, från både vissa kollegor och elever. Det är inget konstigt med det och var beredd på samma! Som lärare är man en offentlig person och hela kåren är utsatt för kritik.

Vill du bli en god lärare bör du vara medveten om dina starka och svaga sidor och vid behov kunna bemöta frågor eller kritik med adekvat och klok argumentation. Du bör inse att det är en styrka att växta upp i en familj som kulturellt skiljer sig från det som allmänt uppfattas som det svenska och att du besitter kunskaper i båda kulturerna! Dina dubbla identiteter och tvåspråkighet breddar dina omvärldskunskaper och ditt tänkande vilar på två kunskapskällor och gör dig till en "rikare" människa och finurligare lärare. Vi lever i ett modernt samhälle där människan definieras efter vad man gör och inte som förr i tiden efter vem man var född av. Du måste tro på dig själv!

Jacek Winnitski

Lärare i svenska som andraspråk

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

SVAR 3:

Hej!

Jag har också utländskt namn och utländsk bakgrund. Jag gick en tvåspråkig klasslärarutbildning för 36 år sedan och fick min första arbetsplats i en liten byskola. Där mötte jag inga kommentarer om min svenska. Efter 13 började jag som ambulerande modersmållärare i finska. När resurserna för modersmålsundervisning minskade kraftigt och lektionerna skulle hållas efter schemabunden tid började jag undervisa i sva på låg- och mellanstadiet. Där mötte jag inte heller några problem.

Jag utbildade mig både i sva och spanska och började arbeta på högstadiet i en skola i stadens centrum. Där har det blivit både specialundervisning, spanska och sva. Sedan fem år tillbaka arbetar jag i en förberedelseklass i denna skola. Jag har hört att jag talar som mumintrollen på både elakt och humoristiskt sätt. Jag har också fått höra att jag ska åka till mitt land. Sedan är några som tror att jag "kan mindre" än andra lärare eftersom jag undervisar invandrarelever.

Jag tycker att klimatet har hårdnat, det får jag höra av mina elever att de får höra en hel del. Jag tror även att tonåringarna kan vara hårda i sina kommentarer. Och att föräldrarna kan ställa till en hel del problem om de tror på hörsägen. Då är det bäst att ta hjälp av skolledning eller en erfaren kollega och möta dem med sakliga argument – det är viktigt att vara väl förberedd.

Lycka till! Hoppas du trivs i detta svåra men så kreativa och roliga yrke.

Kirsti Kokkonen Södergren

lärare i svenska som andraspråk och spanska

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

SVAR 4:

Hej!

Jag är språklärare med utländsk lärarexamen, utländskt namn och utländsk bakgrund. Den kombinationen är inte så attraktiv i Sverige än. För många välutbildade utländska personer kan det innebära hinder och begränsningar för vidare anställning, studier och andra utvecklingsmöjligheter.

Som legitimerad lärare i Sverige, undervisar jag i både engelska och svenska som andraspråk. Personligen känner jag inte att mina kompetenser ifrågasätts. Snarare tvärtom. Jag tas på allvar.

Samtidigt kan jag inte förneka att problematiken finns, för den är en attitydfråga. Många tror att bara svenskar kan undervisa i svenska, för det är deras modersmål. Det finns de som betraktar oss som mindre intelligenta, på grund av en viss brytning, som de flesta av oss ofrånkomligen har. Listan kan göras lång.

I vilket fall som helst, så är det alltid rätt att satsa på lärare med relevant utbildning, ämnes- kunskaper och kompetenser. Och det ska inte spela någon roll vilket ursprung jag har.

Olga Makarycheva

Lärare i svenska som andraspråk och engelska

Hur är det att vara lärare i svenska som andraspråk med utländsk bakgrund?

Beställ fler exemplar av LiSetten!

Beställ fler exemplar av tidningen genom att e-posta namn, leveransadress, eventuell fakturaadress samt antal tidningar du vill beställa till berit.renqvist@skol.lulea.se

Prenumeration

Som medlem i Riksförbundet för lärare i svenska som andraspråk får du tidningen LiSetten hem i brevlådan. Du blir medlem genom att sätta in 280 kr på postgiro 468 36 62-3. Ange namn, adress, den verksamhet du arbetar inom och eventuellt namn på lokalförening du vill tillhöra (Göteborgs-, Stockholms- eller Skåne-LISA). Studenter och pensionärer betalar endast 120 kr.

Vill ni som institution, skola eller myndighet prenumerera på tidningen LiSetten?

Betala in 460 kr för ett år till Plusgiro 468 36 62-3.